

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

N:r 4
Maj

Organ för Svenska Brandkärnans Riksförbund.
Redaktion: Styrmansg. 1, Stockholm. Tel. 606308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1936
18 årgången

Några synpunkter på det förebyggande brandskyddet i mindre samhällen.

Svenska Brandkärnans Riksförbund är ett organ i första hand för befrämjandet av eldsläckningsväsendets — alltså brandkärnans — intressen. Genom bl. a. förbundets verksamhet har brandkårer av ej föraktlig slagkraft ordnats i ett mycket stort antal samhällen, där ännu för 15 år sedan knappast några släckningsanordningar alls voro för handen.

Denna gynnsamma utveckling kan emellertid ej skrivas enbart förbundets verksamhet till godo. Flera faktorer ha bidragit till utvecklingen, och därvid är tillkomsten av den nya brandstadgan av år 1923 främst att räkna. I denna gavs å ena sidan laglig skyldighet för många samhällen att ordna sitt brandförsvar, och å andra sidan utrustades myndigheterna — representerade av Länsstyrelserna — med befogenheter att ålägga samhällen brandskyddets ordnande. Riksförbundet, som tidigare

arbetat främst på skapandet av **frivilliga** organisationer, måste i samband härmed delvis lägga om sitt arbetssätt. Med fog torde man kunna säga, att Riksförbundet genom sina brandkonsulenter och andra arbetsorgan i stor utsträckning kan tillgodoräkna sig förtjänsten av, att alla dessa nyskapade brandkårer erhållit en så god organisation och utrustning, som verkligen är fallet. Antalet genom riks- eller länsförbund utarbetade organisationsförslag torde kunna räknas i hundratal.

Genom det nu berörda förhållandet kom emellertid även frågorna om kärnans chefskap i ett nytt läge. I stället för de tidigare ofta frivilliga **brandkårscheferna** fingo kärnorna **brandchefer** till ledare, och därigenom gavs också åt honom en officiell ställning med befogenheter vida utöver dem, han tidigare innehåft. I detta sammanhang intresserar det

särskilt, att brandchefen gjordes till vårdare av det **förebyggande brandskyddets** angelägenheter.

Under de senast gångna 15 åren har riks- och länsbrandkårsförbunden nedlagt ett intensivt arbete på främst brandkärernas höjande i effektivitet, ett f. ö. både riktigt och naturligt förhållande, då detta varit den närmast till hands liggande uppgiften. Vid förbundets årsmöten, konsulenternas besök o. s. v. är det emellertid så, att organisations-, eldsläckningstaktiska- och utrustningsfrågor alltjämt dominerade programmen. Säkerligen kräva dessa frågor alltjämt ett intensivt arbete, men det synes mig, som tidpunkten nu vore inne för att upptaga främst brandchefernas utbildning i det förebyggande brandskyddets angelägenheter på arbetsordningen, och i första hand bör då i tidskriftens spalter beredas plats för behandling av ämnen inom det förebyggande brandskyddet. Framför allt böra dessa artiklar beröra de förhållanden, som råda i de små samhällena.

Min erfarenhet som brandkonsulent har lärt mig, att brandcheferna i våra mindre samhällen om ej försumma så åtminstone ägna mindre intresse åt detta ärende. Jag har därför i en artikel velat lämna brandcheferna en kort orientering i vissa det förebyggande brandskyddet berörande frågor, och uttalar den förhoppningen, att tidskriftens redaktion skall upplåta utrymme för frågans fortsatta behandling. Ytterligare ett skäl för min ovan uttalade ståndpunkt kan vara förtjänt av att bli påpekad. En mycket stor del — som därtill tenderar att öka — av vår produktionsapparat, alltså industrier m. m. är belägen i mindre samhällen, och vid stora brandobjekt måste det förebyggande brandskyddet tillmätas en alldeles särskild betydelse.

Sedan år 1931 föreligger en ny stadsplanelag och byggnadsstadga för riket. Dessa lagar ha på samma sätt som tidigare brandstadgan medfört, att allt flera samhällen kommit att falla under lagens bestämmelser. Där byggnadslagarna gälla, skall i regel tillsättas en byggnadsnämnd för handläggning av byggnads- och stadsplaneärenden. Stadsplanelagen reglerar ej blott det enskilda byggnadsföretagets förhållanden utan i första hand samhällsbyggnandet, d. v. s. att samhället som sådant ordnas på ett ur alla synpunkter förnuftigt sätt. Stadsplaner av olika grader måste sålunda i regel upprättas, i fortsättningen komma de att benämnas byggnadsplaner såsom varande den form, vilken oftast förekommer i de samhällen, till vilkas brandchefer jag i denna artikel vänder mig.

I såväl samhällsbyggnandet som uppförandet av den enskilda byggnaden ingår brandskyddet såsom ett mycket betydelsefullt moment. Enligt byggnadsstadgan äger brandchefen närvara vid byggnadsnämndens sammanträden, varvid han äger göra sig till talesman för brandskyddets synpunkter. Han äger visserligen ej rätt att deltaga i nämndens beslut, men kan få sin skiljaktiga mening antecknad till protokollet.

Det är emellertid uppenbart, att brandcheferna i våra små samhällen i regel ej besitta sådan kompetens i hithörande frågor, att de utan vidare eller första gången allt för tvärsäkert kunna representera sina intressen, men jag anser det ändock synnerligen betydelsefullt att brandchefen verkligen utnyttjar denna sin rättighet, och detta främst ur två skilda grunder. Den första är, att det alltid är värdefullt att någon överhuvudtaget betraktar ett ärende ur enbart brandskyddssynpunkt. Visserligen iakttaga arki-

tekter och stadsplaneingenjörer så gott som undantagslöst även branskyddets intressen, men många gånger torde den med ortens speciella förhållande väl förtrogen brandchefen kunna komma med många goda uppslag. Den andra orsaken är, att brandchefen härigenom utbildar sig själv i sitt värv som brandchef genom att så noggrannt som möjligt följa, vad som tilldrager sig inom ortens byggnadsvärld, och så småningom kan han säkerligen förvärva sig en ej föraktlig insikt i dessa frågor.

För att ge brandcheferna några utgångspunkter vid frågor om byggnadsplan och byggnadslov vill jag i korthet anföra några brandskyddssynpunkter, som böra beaktas.

Beträffande **byggnadsplaneärenden** må särskilt anföras, att byggnadsplan skall vara så upprättad, att mellan för bebyggelse avsedda tomter bildas samfärdsleder av tillräcklig bredd, såväl för trafiken även med brandredskap som för att dessa gator eller vägar skola kunna utnyttjas som brandgator — d. v. s. från bebyggelse fria utrymmen, som åtskilja olika kvarter, samlingar av byggnadstomter o. s. v. Vid granskning av byggnadsplaneförslag torde även ortens höjdförhållanden observeras, dels för att gator och vägar ej skola erhålla allt för svåra stigningar, dels för att de enskilda byggnadstomterna ej skola få ett allt för svåråtkomligt läge. Gatornas sträckning i förhållande till samhällets för eldsläckning avsedda vattentäkter bör likaledes studeras, så att ej onaturligt långa transportvägar för slang o. s. v. uppstår.

Vid byggnadsplaner över hela samhällen eller större delar därav, bör brandchefen särskilt iakttaga, att förutom vägarnas uppdelning i brandgränser en uppdel-

ning i "storbrandområden" kommer till stånd. Detta sker genom att bredare bälten mark undantagas från bebyggelse och reserveras för parker, torg, skolgårdar o. s. v.

För samhällen, där vattenledning saknas och ej inom överskådlig tid kan beräknas bli anlagd, är det av vikt, att lämpliga områden undantages bebyggelse och reserveras för allmänt ändamål i och för anläggning av branddamm. Lämpliga sådana platser äro vid kraftiga källsprång, invid vattendrag eller där terrängen bildar lämpligt vattenområde för dagvattnets tillvaratagande i damm eller brunn.

Beträffande byggnadsplaneärenden förtjänar att påpekas, att dylika planer ofta kompletteras av **byggnadsbestämmelser**, vilka om sådana finnas måste studeras jämsides med byggnadsplanen.

I byggnadsbestämmelserna anges vissa detaljbestämmelser angående bebyggelsen, bl. a. sådana angående byggnadstätheten. Ur denna synpunkt kan man skilja mellan sammanhängande och spridd bebyggelse. Vid den sammanhängande bebyggelsen torde det särskilt vara att bemärka, att tomterna ej göras för stora, i varje fall ej större än den därå bildade brandrisken mänskligt att döma i fall av eldsvåda kan behärras av samhällets brandkår. Vid sammanhängande bebyggelse kan man utgå från, att de olika tomterna oftast skiljas från varandra av brandmurar. Vid spridd bebyggelse bör man tillse, att de olika byggnaderna ej läggas närmare varandra än 9 meter. Detta avstånd kan dock vid trähusbebyggelse eller där byggnader av större höjd tillåtas ur brandskyddssynpunkt bli för liten, varför större avstånd kunna befinnas önskvärda.

Redan på byggnadsplanens stadium börjar en första granskning av även den enskilda byggnadens spörsmål. Särskilt är det livräddningsfrågan, som därvid ägnas uppmärksamhet. Till varje fastighet skall mot fastighetens storlek svarande stegar bekvämt kunna framföras.

Slutligen är i detta sammanhang att tillägga, att brandchefen ej som regel är nödsakad att vid ett byggnadssammanträde taga ståndpunkt till en byggnadsplan ur alla de synvinklar, som ovan nämnts. Förhållandet är nämligen så, att dessa planer i regel hållas tillgängliga någon tid för att bereda markägare, grannar m. fl. tillfälle att bevaka sina berättigade intressen. Brandchefen kan och bör givetvis utnyttja denna möjlighet, att grundligt sätta sig in i förslagens detaljer. Efter behandling av vederbörande kommunala instanser fastställas byggnadsplanerna av Kungl. Maj:ts Befallningshavande.

Då byggnadsnämnden handlägger ärenden angående **nyuppförande eller ombyggnad** av fastighet, bör brandchefen i första hand tillse, att nedanstående frågor erhålla en god lösning.

1. Eldstäder och rökgångar skola uppföras på det sätt byggnadsordningen föreskriver. I många fall såsom i verkstäder, hotell o. s. v. kan det emellertid ibland vara skäl att fordra en större säkerhet. I hotellstadgan är det sålunda föreskrivet, att skorsten ej får uppföras närmare trävirke, än att rökrörs insida kommer minst 25 cm. (en sten) därifrån.

2. Livräddningsanordningarna äro av särskild betydelse. Trappan är i varje fastighet den viktigaste utrymningsvägen i fall av brandfara. Dess läge och utförande bör vara sådant, att den ej

omedelbart vid utbrottet av en brand fylles av rök och hetta och därigenom göres ofrafikabel. Balkonger kunna vara av ett visst värde ur livräddningssynpunkt, detta under förutsättning, att de äro så belägna, att tillskyndande brandmanskap kan företaga livräddning över stege från desamma.

Man skulle kunna formulera önskemålen på livräddningsmöjligheterna i en byggnad generellt sålunda, att varje i huset boende person skall ha tillgång till två av varandra oberoende utgångar. Den ena är därvid byggnadens trappa, den andra kan vara brandkårens transportabla stegar, fasta järnstegar o. s. v. Möjlighet att runt om en byggnad kunna resa brandstegar, bör vara ett eftersträfvansvärt mål.

Vindarnas inredande till bostäder kräver ur livräddningssynpunkt särskild uppmärksamhet. Nödbalkonger med fasta järnstegar, tillräckliga och lämpligt belägna fönsteröppningar äro här synpunkter som kunna förbättra vindrummens utrymningsmöjligheter.

3. Evakueringskanaler kunna, om de äro illa uppförda innebära en betydlig fara för elds spridning inom en byggnad. Vid allt mera genomförd central eldning även i små fastigheter har utvecklingen gått därhän, att evakueringskanalerna ofta dragas upp genom byggnadens olika våningar på mindre betryggande sätt, sålunda förekommer t. o. m. trätrummor, vilket ej bör tillåtas. En godtagbar och numera mycket använd form för evakueringskanaler är asbestcementrör (eternit, italit m. fl.), varvid dessa i vinden böra kringputsas på trådduk och i trossbottnarna böra mellanrummen mellan rören fyllas av cementbruk eller dyl.

Kökens impipor kunna också räknas till evakueringskanalerna. Dessa böra helst dragas upp i murad skorsten, men kunna åtminstone i privathushållets kök tillåtas uppförda som ovan nämnts. Det skall dock beaktas, att möjlighet till imrörens rengöring genom sotare alltid skall förefinnas.

Beträffande nu berörda frågor vill jag till sist påpeka, att brandcheferna i tveksamma fall gärna kunna tillfråga brandkonsulenterna och därigenom utnyttja deras sakkunskap. Diskutera dylika frågor med dem vid deras besök eller sök när behov föreligger deras muntliga eller skriftliga råd.

Nils Grönvall.

Reseberättelse över studier å utställningen för brandskydd och räddningsväsen i Dresden 1935.

R. Stridbeck. E. Gillner.

(forts.)

Grenrören voro anpassade efter de båda slangdimensionerna, vanligen medelst 75 mm. inlopp och två eller flera 52 mm. utlopp, varje försett med ventil med ratt. Dessa ventiler äro så konstruerade, att de ej kunna frysa fast vare sig de äro öppna eller stängda. Friktionsförlusten i dessa ventiler, vilka äro utförda med säte och kägla, är obetydligt större än den i vanliga slussventiler. I särskild provbänk kunde jämförelser göras mellan friktionsförlusten i olika rör- och slangledning samt i olika ventilkonstruktioner.

En konstruktion att taga vara på är ovillkorligen den normerade **sugsilen med ventil**. Den innebär på visst sätt en kombination med det s. k. "Borås-sugsilskyddet", därigenom att den yttre sugsilskorgen ej är perforerad och dessutom inlagd i en yttre korg av "bandjärn". Bottenventilen är helt av lättmetall.

Av övriga brandredskap och hjälpmedel märktes några konstruktioner å **slangtvättningsma-**

skiner, slangspolapparat samt **upprullningsapparat** för våt slang, **omvecklings- och talkningsapparater**. Slangreparationsmedlet "Original-Ziegler" torde vara värt en närmare undersökning.

En sak, som för demonstrationer, uppvisningar och övningar kan ha sitt intresse, är **rökbildningspatroner**. Rausch-körper, vita och röda, samt Qalm-körper, svart, förekommo. **Brandsatser** tillverkas av Deutsche Mox Brenner (Repr. i Göteborg, A/B Mox, Ö. Hamngatan 24), men enligt uppgift erhållen vid kontoret i Berlin (Alte Jakobstrasse 20 - 22), få dylika ej exporteras (krigsmateriel). **Brandsatser**, tårgas, etc. tillverkas även av Chem. Fabrik Dr Hugo Stolzenberg, Hamburg 1.

Vattenmätare för mätning av vattenmängden i en slangledning tillverkas av flera firmor.

En användbar hjälpapparat för brandkärer är även en **elektrisk spänningsöskare**.

Rök- och Gasskyddsutställningen dominerades av DEGEA och DRÄGER, vilka firmor delade en mycket stor utställningshall. De-

ras utställningar voro synnerligen rikhaltiga, men är ju den för brandkärerna speciella gasskyddsmaterielen redan känd här i Sverige genom den förstklassiga svenska Degea-representanten. Beaktansvärda voro dessutom de speciella utrustningar för luftskyddet, som visades. Där funnos förutom hela gummidräkter för saneringstrupper även fullständig apparatur för konstaterande av giftgaser.

Kemiska släckningsapparater av de hos oss vanliga grundtyperna funnos givetvis representerade. För pulverapparaterna fanns ett av Totalbolaget lancerat pulver med synnerligen goda egenskaper. Detta pulver benämnes KOMETOL och är ohygroskopiskt, varför det ej klumpar ihop sig. Dessutom är det ej elektriskt ledande.

En typ av kemiska eldsläckare, som synes arbeta sig fram är apparater för släckning med kolsyre- snö. Dyliga apparater ingå numera i de moderna brandkärernas utrustning, varvid kolsyretuber jämte strålrör och slangar monteras å bogserbar vagn.

Å utställningen funnos givetvis en hel del kemiska eldsläckare av olika slag, ävensom en del brandredskap av speciellt tyskt utförande, vilka ej gå att omplantera i den svenska marknaden, varför någon närmare redogörelse för desamma ej lämnas.

I. G. Farbenindustrie A.-G., Frankfurt a. Main, hade några produkter användbara i brandskyddets tjänst. Skumbildningsmedlet TUTOGEN behandlas närmare i samband med skumsläckningsapparaterna. Vidare fanns ett par **impregneringsmedel LOC-RON och INTRAVAN**, avsedda att göra trä och liknande flamsäkert.

För upptining av is i brandposter o. dyl. ävensom för åstadkommande av **frostskydd** fanns ett salt **NIVOSAL**, med till synes

mycket goda egenskaper. När NIVOSAL hålles i vatten, löses det, och lösningen når inom få sekunder en temperatur av c:a 120 ° C. NIVOSAL har dessutom till skillnad från övriga upptiningsmedel, såsom exempelvis koksalt, den egenskapen att ej angripa varken textilvaror, metaller eller gummi m. m.

C. Alarmeringsanordningar. Denna gren var rikligt företrädd av Siemens m. fl. firmor. För de frivilliga brandkärerna i Tyskland använder man vanligen sirener, vilka avses även för luftskyddet, samt alarmeringssystem med telefoner.

D. Den personliga utrustningen har gjorts enhetlig även för brandkärerna i Tyskland. Uniformsrocken är av blått kläde, enradig med dubbelvikt ståndkrage med gradbeteckning, två yttre bröstfickor, två nedre sidofickor samt åtta knappar. Befälet har axelklaffar av olika slag. Mössan med stor och hög rödpassoalerad kulle är av blått kläde samt försedd med svart sammetsrand, stormrem och kokard. Hjälmens är av stål med kam och luftventiler å sidorna och nackläder baktill, stormrem och inuti kulle och innerklädsel. Livbältet är såsom hos oss och med vidfäst bältyxa.

E. Vattenanordningarna för eldsläckning. I hallen för denna utställning visades modeller och bilder å anläggningar av vattenledningar för städer samt å dammar och brunnar för landsbygd och mindre samhällen. Modellerna hade ställts till förfogande av Schleswig-Holsteinischen Landes-Brandkasse i Kiel. Vidare åskådliggjordes grundvattenförhållande, provning av vattenlednings rörnät och vattenmängdsmätning samt utställdes olika vattenledningstillbehör. Denna utställningshall avsåg att hos besökaren visa värdet av vattenanläggningar för eldsläckning.

Bild 5. Gossbrandkåren.

F. Gossbrandkåren. På utställningsområdet fanns förutom brandstationen för avdelningen från Dresdens brandkår även en gossbrandkår förlagd till en särskild lokal. Kåren bestod av 20 gossar av ungefär 12 års ålder, varav tre voro befäl. De voro utrustade som vanliga brandmän och hade till förfogande tvenne bilar med fullständig utrustning. Dessa gossar hade ställt sig i tjänst för brandväsendet och under hela utställningstiden offrat sina sommarferier härför. Vid övningsbyggnaden visade de dagligen allmänheten sin duglighet, varom nedan kommer att anföras.

G. Thüringska brandmannaskolan. Brandkårsföreningen i Thüringen visade med utställning av en modell sin skola för enhetsutbildning av brandmän på det att brandkåreerna skola kunna fylla sin uppgift. I Thüringen antages ingen brandman, som ej genomgått skolan. I en förutvarande kvarnanläggning har skolan med brandstation inrättats. En studieplan med bilder utvisade utbildningsarbetet. Jämte brandmanna-

utbildningen övas gymnastik och undervisas i statspolitik.

Tyvärr medgav ej vår tid en resa till skolan, men torde närmare kännedom om densamma böra inhämtas, då erfarenheter från densamma torde kunna tjäna som förebild för Riksförbundet vid övervägande av en dylik skolas anläggande i vårt land.

H. Övningsbyggnaden för brandkårsuppvisningar å utställningen samt beskrivning av en uppvisningsbyggnad var uppförd i 6 våningar med 7 fönsterraders bredd samt med tvenne flankerande torn av 7 våningars höjd. Upe i tornen funnos inbyggda brandsäkra behållare, i vilka eldar kunde antändas och giva illusoriskt intryck av verklig eldsvåda i byggnadens översta delar, vilket ytterligare kompletterades med användning av röd färgad rök genom fönsteröppningarna. Området framför byggnaden var ordnad med platser för åskådarna.

Såsom exempel på de brandkårsuppvisningar, som dagligen

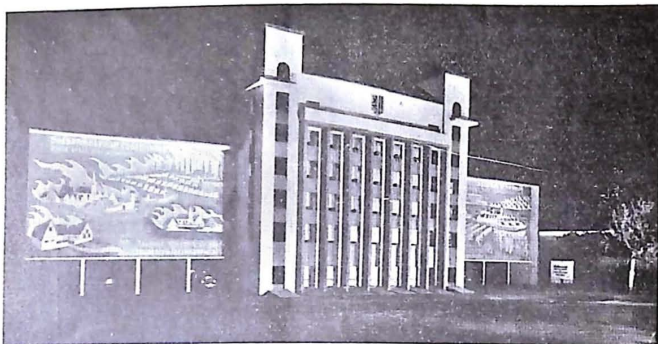

Bild 6. Övningsbyggnaden.

gåvos för utställningsbesökarna, kan anföras följande.

Gossbrandkåren körde in på planen med sina tvenne brandbilar och utförde sedan under sin unge befälhavare (12 år) fot-exercis, hakstegsövningar till andra våningen samt släckningsangrepp, allt utfört väl och raskt.

Dresdens 7 frivilliga brandkärer vardera med brandbil med bogserad motorspruta visade där-efter släckningsangrepp.

Så kom Dresdens yrkesbrandkär med stor styrka och stort antal fordon, ambulanser m. m. och visade först hakstegsexercis upp-för byggnadens alla fönsterhöj-der till 5:te våningen. Övningen var emellertid helt lagd som uppvisning, och varje rörelse utför-des av alla samtidigt på befälha-varens avdelningsräkning både vid uppstigande och nedgående. Det påföljande släckningsangreppet av fyra släckningståg (utryck-ningsenheter) med sprutor och mekaniska stegar mot de lågande och rykande övervåningarna var mycket naturligt och utfördes väl.

Därefter gjorde brandkåren ett ingripande under fingerat luftan-fall för släckning av tvenne bygg-nader, som antänts med samma ämne, elektron, som förekommer

i brandbomber. Byggnaderna ha-de byggts å tvenne järnvägsvag-nar, vilka framdrogos på ett spår. Den ena byggnaden var invändigt bestruken med eldskyddsfärg, den andra hade träet oskyddat, för att samtidigt påvisa nyttan av eld-skyddsfärgen. Släckningen utför-des med KOMET-lufts-kum. Till slut visades släckning av bensin i en större, öppen tank, vilken även-ledes framfördes på en järnvägsvagn. Lufts-kummets användbar-het påvisades för släckningen.

Det var lärorikt lagda och väl utförda uppvisningar, som gävo bevis om såväl Dresdens brand-kärs duglighet som redskapens ut-märkta beskaffenhet.

II. FÖREBYGGANDE BRAND-SKYDD.

Denna utställningsgrupp var mycket instruktiv och hade fram-för allt inriktats på att väcka all-mänhetens och skolungdomens förståelse och väckelse om vådel-dens faror för hemmet och natio-nen. De talrika skolbesök från he-la landet, som gjordes i denna ut-ställningsgrupps lokaler böra för-visso också medföra goda lärdo-mar. Men även för brandmannen var mycket att se, men man fick det intrycket att arbetet i vårt

land för det förebyggande brand-skyddet i flera avseenden nått en nästan högre ståndpunkt än i Tyskland.

Schleswig-Holsteinisch Landes-brandkasse hade från sitt museum i Kiel utställt ett flertal intressanta modeller angående förebyggande brandskyddsanordningar för trävaruupplag, kollager, ol-m. fl. I en större "terränglåda" med byggnader, kyrkor, skog m. m. visades åsknedslag mycket illusoriskt.

Det förebyggande skogsbrand-skyddet har i stor utsträckning i Tyskland särskilt under de senaste åren utförts genom eljest arbetslösa. I ett å utställningen anordnat skogsparti påvisades, huru man skyddar skogarnas antändning genom järnvägarna. Längs järnvägens båda sidor har man 1,5 m. breda bälten dels nära spåret och dels 10 à 15 m. längre in i skogen. Dessa i sin ordning förenade med 1 m. breda tvärbälten, varigenom bildas områden, som äro omgivna av fribälten. Dessa områden göras 20 m. långa i ungskog och 40 m. långa i grovskog. Som skogseldsläckningsredskap visades hackor, spadar, korpar, bandsågar och yxor.

III. DE TYSKA BRANDFÖRSÄKRINGSANSTALTERNAS INSTÄLLNING TILL ELDLÄCKNINGSVÄSENDET.

Kännedom härom anse vi oss bäst kunna lämna genom artikeln "De sachsiska landbrandförsäkringsanstalternas åtgärder för bekämpandet av brandskadorna", som i översättning från tidskriften "Deutsche öffentlichrechtliche Versicherung" den 1 juni 1935 därför här bifogas som bilaga 2.

IV. RÄDDNINGSVÄSENDET I ÖVRIGT.

Ej blott brandkärernas räddningsväsen var representerat på utställningen. Där lämnades även

en överblick över Tysklands andra räddningsgrenar för folkets värfärd med olika utställningsgrupper för tyska livräddningssällskapet, röda korset, gruvornas räddningsväsen, den omfattande tekniska nödhjälpen, järnvägarnas, luftfartens och sjöfartens räddningskårer eller sällskap m. m. Angående dessa anse vi icke att ett vidare omnämnande är behöfligt.

V. EN HISTORISK UTSTÄLLNINGSGRUPP.

En historisk utställningsgrupp var även ordnad med en mängd äldre brandredskap, bilder och tavlor, visande det tyska brandväsendets utveckling genom tiderna fram till nuvarande tid. Där var mycket att både se och beakta, och många intressanta föremål hade samlats till ett riktigt brandkårmuseum, som ger oss den maningen, att även i Sverige icke låta våra gamla brandkårsföremål gå bort som skrot eller förfaras, utan söka få dem samlade, medan tid är, till ett svenskt brandväsendets museum.

I vår reseberättelse vilja vi till sist framhålla det synnerligen vänliga och kamratliga mottagande, samt den vägledande hjälp och omtänksamma gästvänskap, som visades oss båda samt våra svenska reskamrater av brandchefen i Dresden, Branddirektor Ortloph och övriga officerare vid Dresdens brandkår. Branddirektor Ortloph visade oss Dresden under rundfart i staden och led-sagade oss på en utflykt i det vackra Sachsiska Schweiz samt förde oss samman med både tyska och utländska brandmän.

Borås och Stockholm den 18 mars 1936.

Rudolf Stridbeck.

Erik Gillner.

Bil. 1 (Reseberättelse från utställningen i Dresden)

De små motorsprutornas segertåg och de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland.

(Ur tidskriften Deutsche öffentlich-rechtliche Versicherung,
Berlin den 1 juni 1935.)

Under loppet av knappt tio år har en genomgripande förändring försiggått beträffande de frivilliga brandkärernas utrustning. Under det att förut handkraftsprutorna ensamma behärskade fältet, hava numera de små motorsprutorna på många platser trätt i deras ställe. Visserligen började man redan för ungefär trettio år sedan på uppdrag av dåvarande brandchefen i Hannover och senare överbrandchefen i Berlin, Reichel, att i kretsstäderna uppställa motorsprutor för fjärrsläckning, vilka vid storbrand i kretsen skulle lämna en verksam släckningshjälp. De förväntningar, man ställde på dessa storredskap hava dock icke helt förverkligats. Fjärrsläckningssprutorna kunde nämligen icke ersätta de ortsliga handkraftsprutorna. För deras spridning stodo dessutom de höga anskaffnings- och underhållskostnaderna i vägen samt svårigheten att betjäna och placera dem och den i de flesta fall icke tillräckliga vattentillgången. Framförallt var att beakta, att man måste bibehålla lusten och hängivenheten för brandkärernas verksamhet, och detta blev ej fallet, om främmande moderna släckningsredskap ställde tillbaka den egna redskapen.

På våren 1925 framkom, efter många års ingående försök, en bekant sachsisk brandredskapsfirma med en liten motorspruta, vars uppgift skulle vara att skaffa de frivilliga brandkärerna i de mindre städerna och på landsbygden ett

bättre angreppsvapen än den enkla handkraftsprutan, vilken, trots förbättringar, knappast nådde upp till en större prestation än 200 lit/min. En del sakkunniga brandmän framhöllo nyheten såsom ganska överflödigt och obrukbar och betecknade sprutan som en leksak. Även de andra brandredskapsfabrikerna förhöllo sig tillsvidare avvaktande. Det var brandsocieteten i provinsen Brandenburg, som genast erkände, att denna typ kanske en gång skulle kunna utgöra en väsentlig förbättring för de mindre orternas eldsläckningsväsende. Brandsocieteten beslöt att göra sitt bästa till förbättrande av konstruktion och utförande och för att jämna vägen för redskapets införande.

För att bringa den lilla motorsprutans utförande på rätt väg kommo på hösten 1925 på föranstaltande av brandsocieteten i provinsen Brandenburg ingående överläggningar till stånd, i vilka förutom representanter för de halvstatliga försäkringsanstalterna även några kända brandkärstekniker och ombud för brandredskaps-, motor-, och pumpfabriker deltog. Ur dessa överläggningar framkommo de s. k. "Weimar riktlinjerna". Dessa voro till en början mycket allmänt avfattade. Självfallet var man dock icke på det klara med åtskilliga konstruktionsenskillheter, utan ville man lämna konstruktören största möjliga frihet vid konstruerandet och utförandet. Att märka är, att man fordrade en nominell kapa-

citet hos pumpen av blott 300 lit/min. vid 60 m:s manometrisk uppfordringshöjd och 1,5 m. sughöjd. Även vad utrustningen beträffar, höll man sig närmast i avsaknad av praktiska erfarenheter, blott till det nödvändigaste. På- och avbröstningen av pumpaggregatet från fordonet skulle kunna verkställas enkelt och av högst två personer, för att sprutan skulle kunna framföras även till svårtåtkomliga vattentag, till vilka en körbar spruta icke kunde komma fram. Följaktligen finge pumpaggregatet icke vara tyngre än 170 kg. Slutligen var man redan då överens om, att den nya sprutan skulle vara i stånd att ersätta den mindre effektiva handkraftsprutan endast om den inte var dyrare än en god handkraftspruta. Detta sistnämnda mål är, vilket utvecklingen visar, även fullkomligt uppnått. Samtidigt blev i Weimar ett prövningsutskott till-satt, som fick i uppdrag att pröva och avgiva utlåtande över några av de, av olika firmor byggda, små motorsprutor, som detta nya redskap numera kallades. Redan på nyåret 1926 utkommo de första efter "Weimarriktlinjerna" byggda småmotorsprutorna, och genast uppstod mellan de tyska brandredskapsfabrikerna tävlan om att sna-

rast möjligt åstadkomma något fullkomligt. Det ålåg emellertid detta prövnings- eller sakkunnighetsutskott icke endast att pröva de olika motorspruttyperna, utan det påtog sig även själv den uppgiften, att genom under proven gjorda erfarenheter giva förslag om förbättringar och uppslag för den vidare utvecklingen av dessa sprutors konstruktion. Med denna angelägenhet var det särskilt verk-samt, när föreningen för de halvstatliga brandförsäkringsanstalterna i Tyskland övertog det av brand-societeten i provinsen Brandenburg tillsatta prövningsutskottet såsom sakkunnigeutskott, alltså som eget organ och kompletterade detsamma med brandchefer. Den ursprungligen fordrade kapaciteten 300 lit/min. blev snart genom motorerna och pumparnas förbättrande höjd till 400, ja, ända till 500 lit/min. Denna, i och för sig glädjande, hastiga, utveckling medförde dock den nackdelen, att firmorna ständigt försökte överträffa varandra beträffande sprutorernas kapacitet och förde i marknaden sprutor, vilka icke längre kunde betecknas som små motorsprutor. För att hämma denna icke önskvärda och för småsprutorernas livslängd och driftsäkerhet

(forts.)

Å Tyresö

uthyses (event. försäljes) man-byggnaden å gården Petterboda, nära allmänna landsvägen, endast 12 km. från Ringvägen, 3 rum och kök. Nyreparerad, vatten och av-lopp, elektr. ljus, 2 tnd öppna jord, årshyra 600 kr.

Tyresö förvaltnings A.-B.

Tel. Tyresö 22

HALLSTRÖMS

Brandredskapsagentur

f. d. brandlöjtnant A. Hallströms agentur

Malmö

Rikstel. 279 93

Firma i brandredskap, alla slag, såsom:

Eldsläckningsapparater

Manskapstrustningar

Slang med armatur

Alarmpapparater

Rökskyddare

Brandsegel

Stegar

m. m.

RIKSFÖRBUNDET.

ÅRSREDOGÖRELSE över Svenska Brandkärernas Riksförbunds verksamhet 1935.

Svenska Brandkärernas Riksförbund kan för sitt tjugotredje verksamhetsår anteckna en betydande utveckling och glädja sig åt stort intresse såväl från brandkärer som från myndigheter, brandförsäkringsinrättningar och enskilda personer.

Riksförbundet har under det gångna året liksom under närmast föregående år ägnat särskilt stor uppmärksamhet åt uppgiften att åstadkomma brandkärssammanslutningar länsvis och propagandarbete har därför bedrivits i de län, där brandkårsförbund saknats. Som resultat av årets propagandarbete kan framhållas att brandkårsförbund bildats i Norrbottens och Västerbottens län och att förbund inom den närmaste tiden kommer att bildas i Södermanlands och Gotlands län. Endast tre län, nämligen Västernorrlands, Värmlands och Blekinge återstå sedan oorganiserade.

Även under år 1935 har förbundet haft en betydande hjälp i sin upplysningsverksamhet av sin film, vilken visats ett stort antal gånger på olika platser i landet.

Förslag om utarbetande av standardföredrag eller dispositioner till dylika att hållas vid sammanträden för bildande av brandkärer eller vid sammanträde med brandkärerna i och för undervisning och utbildning har framlagts för Centralstyrelsen och är under utredning.

På Riksförbundets förlag har utgivits "Handledning ang. brand- och explosionsfarliga kemikalier, gaser m. m. samt deras behandling vid eldsvådor".

Förbundet har i år liksom föregående år mottagit ett stort antal hänvändelser och uppdrag, vilka avsett ordnande av brandväsendet för samhällen och kommuner, upprättande av brandordningar och utredningar i frågor berörande försäkringar av brandkärer.

Sekreteraren har på uppdrag av Stockholms läns landsting besiktigat brandsäkerhetsanordningarna å under landstinget hörande sjukvårdsinrättningar, vårdhem och skolor.

Ävenså har sekreteraren vid länsförbundens årsmöten hållit föredrag dels om nyheter på brandmaterielområdet dels om eldsläckning och dithörande frågor. I likhet med föregående år har även sekreteraren med artiklar medverkat i en del tidskrifter bl. a. i J. U. F.-bladet, vilken senare artikel influtit i den av Jordbrukar- Ungdomens Förbund utgivna J. U. F.-boken.

Från Simfrämjandet har förslag framlagts till Riksförbundet om att branddammar skola byggas så, att de även kunna tjänstgöra som simbassänger.

Ett uppdrag från Svenska Röda Korset, undertecknat av H. K. H. Prins Carl och Riksförbundets och Brandskyddsföreningens ordföran-

de, med uppmaning till brandkå-
rerna att anordna uppvisningar
till förmån för insamlingen till
den svenska Abessinienambulan-
sen, ledde till det resultat, att
brandkårererna på detta vis insam-
lade 16,600: — kr.

De av Riksförbundet och Brand-
skyddsföreningen under 1934 på-
började underhandlingarna med
Kungl. Telegrafstyrelsen angående
förbättrade möjligheter att
alarmera brandkårer å landsbyg-
den nattetid hava under år 1935
fortsatts, och pågår f. n. utred-
ning inom Kungl. Telegrafstyrel-
sen i nämnda fråga.

Såsom representanter för Sven-
ska Brandkårerernas Riksförbund
hava överstelöjtnant R. Stridbeck
och kapten E. Gillner besökt
brandskyddsutställningen "Der ro-
te Hahn" i Dresden. Redogörelse
för utställningen och där gjorda
erfarenheter har avgivits till Cen-
tralstyrelsen.

Svenska Brandkårerernas Riks-
förbund har haft nöjet mottaga
tre ex. av Brandskyddsföreningens
i Finland publikation "Brand-
lagen och dess tillämpning", även-
som en rulla över Finlands släck-
ningsstyrkor.

Presidenten i Polska Brand-
kårsförbundet har haft vänlighe-
ten att till Riksförbundets exp. in-
sända detta förbunds stadgar
samt en del litteratur berörande
brandskyddsfrågor i Polen.

På grund av kostnadsskäl kunde
Svenska Brandkårerernas Riks-
förbund icke acceptera den inbju-
dan till kongress i Le Havre, som
i juni månad inkom från "La Fe-
deration Nationale des Sapeurs-
Pompier" i Frankrike.

1935 års förbundsmöte försig-
gick i Växjö den 17 och 18 aug.
under synnerligen livlig anslut-
ning. Redogörelse härför har in-
flutit i förbundets tidskrift.

Förbundets mångårige styrelse-
ledamot, direktör P. Tollin hade
avsagt sig ledamotskapet på
grund av hög ålder, och valdes
han enhälligt till hedersledamot i
förbundet.

Centralstyrelsen har under året
haft två sammanträden. Denna
styrelse har utgjorts av:

Landshövding N. Edén, ordf.,
Landshövding J. Nilsson, v. ordf.
Landshövding W. Murray,
Direktör P. Tollin (till den 17
aug.),
Direktör G. Bylund, kassaförvalt.,
överstelöjtnant R. Stridbeck,
Rektor G. Eliasson,
Häradsskrivare S. Gottliebsson,
Direktör N. Nordengren (efter
den 17 aug.),
Domänintendent B. Nilsson (efter
den 17 aug.).

Suppleanter:

F. v. Brandchef N. Ohlsson,
Kapten F. Kylberg,
Ryttmästare A. Hæggström,
överstelöjtnant H. Forssman,
v. Brandchef N. Grönvall,
Brandchef O. Clarholm.

Sekreterare och föreståndare
för Centralstyrelsens expedition:
Kapten E. Gillner.

Följande personer hava under
året såsom brandkonsulenter varit
Riksförbundet behjälpliga i dess
upplysningsarbete:

Kapten E. Gillner, Stockholm,
Kapten F. Kylberg, Vattholma,
Brandchef M. Ejdervik, Katrine-
holm,
F. v. Brandchef J. M. Wahlström,
Linköping.
v. Brandchef H. Rosencrantz, Jön-
köping.
överstelöjtnant H. Forssman,
Växjö,
Brandchef A. R. Florin, Kalmar,
Brandchef C. Lindström, Visby,

Kapten N. Österberg, Hälsingborg,
 Brandchef W. Odell, Halmstad,
 Brandmästare F. Brissman, Halmstad,
 v. Brandchef N. Grönvall, Göteborg,
 Brandkapten C. Bergström, Göteborg,
 Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås,
 Brandchef C. Hallin, Trollhättan,
 v. Brandchef S. Hultman, Skövde,
 Brandchef A. Engström, Karlstad,
 Överbrandmästare A. W. Svensson, Örebro.
 Brandchef O. Clarholm, Västerås,
 Direktör J. And. Carlson, Leksand,
 v. Brandchef R. J. Pannier, Söderhamn,
 F. v. Brandchef R. Scharin, Östersund,
 Brandförman A. R. Berg, Östersund,
 Brandchef G. Björn, Umeå,
 Brandchef C. Cahier, Luleå.

Styrelsen har haft tillfredsställelsen att för förtjänstfullt arbete inom Brandskyddsväsendet utdela följande belöningar:

Riksförbundets medalj i guld till:
 Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås,
 Ryttnästare A. Hæggström, Malmö,
 F. v. Brandchef N. Ohlsson, Malmö,
 samt
 27 silver- och 20 bronsmedaljer.

Länsförbunden.

Sedan under året länsförbund bildats i Västerbottens och Norrbottens län finnas f. n. sådana i verksamhet i 19 län. Instruktionskurser hava varit anordnade av Stockholms, Uppsala, Jönköpings, Kalmar, Älvsborgs, Skaraborgs, Örebro och Gävleborgs läns Brandkårsförbund samt Östergötlands

och Dalarnas Brandkårsförbund. Dessutom har Skånska Brandkårsförbundet vid Malmö Stads Brandkår anordnat en 8 dagars utbildningskurs för brandbefäl och brandmän.

Kårerna.

Antalet anslutna kårer uppgår när denna redogörelse avfattas (den 18 mars 1936) till 909. Under året 1935 hava 54 kårer tillkommit.

Konsulentverksamheten.

Även under år 1935 har i samband med förbundsmötet hållits ett konsulentmöte den 15 och 16 aug., varvid förekommo föredrag bl. a. om "Skogseldsläckning", "De frivilliga brandkårens släckningsersättning", "Eldsläckning utom eget släckningsområde", "Om elektriska ledningars eldfarlighet", "Motorsprutors användbarhet i förhållande till vattentillgången", och "Åtgärder för utarbetande av en eldsläckningslära". Dessutom demonstrerades olika slag av brandmateriel.

Av Riksförbundets konsulenter hava utförts inspektioner och lämnats råd vid sammanlagt 665 besök hos till förbundet anslutna kårer. Dessutom hava 147 besök gjorts i och för organisation av nya kårer.

Arbetskommissionen.

Arbetskommissionen har under året haft tvne sammanträden. Såsom "Meddelande" hava utgivits två broschyrer, "Slangar" och "Brandstationer". Ritningar till olika brandstationstyper hava utarbetats och kunna erhållas från Centralstyrelsens exp. Av kommissionens redogörelse framgår att den tekniska utvecklingen på brandväsendets område i vårt land under år 1935 varit mycket ringa; dock har motorsprutan API-80 förbättrats genom att den-

samma försetts med svensk motor, och har två nya handkraftskumprutor, användbara för såväl vatten som skum, utkommit i marknaden. Ett strålrörsmunstycke vid namn "Mohlinmunstycket", konstruerat av brandkapten T. Mohlin, förtjänar också att nämnas, såväl som att den svenska slangtillverkningen gjort betydande framsteg genom att Jonsereds fabriker under året igångsatt rundvävning av slang, varigenom de ömtåliga maskinveckan å slangen så gott som försvunnit.

Riksförbundets ekonomi.

Beträffande densamma hänvisas till bilagd redogörelse från förbundets kassaförvaltare. Förbundet har hos Kungl. Maj:t anhängit om ett statsanslag för budgetåret 1936/1937 å kr. 2,000:—, vilket upptagits i statsverkspropositionen.

Från de till Brandtarifföreningens anslutna svenska bolagen även-

som övriga brandförsäkringsbolag med verksamhet över hela riket hava under året väsentligt höjda bidrag erhållits. Centralstyrelsen framför härför sin varma tack-samhet.

Tidskriften.

Förbundets offentliga organ, Brandkärstidskrift, har under året utkommit med 9 nummer.

Genom expeditionen har utbyte med tidskrifter skett med Svenska Brandyddsföreningen, Svenska Stadsförbundet, Svenska Landskommunernas Förbund, Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund, Sveriges Skorstensfejareförening, Jordbrukar-Ungdomens Förbund, Gjallarhornet, Assurans, Djurvännernas Tidning samt Dansk Brandværn Komité, Dansk Brandværn Forening, Norsk Brandvern Forening, Brandyddsföreningen i Finland, Feuerwehr-Verbands-Zeitung, Berlin och Der Brandschutz, Wien.

Stockholm den 18 mars 1936.

NILS EDÉN
ordf.

ERIK GILLNER.

**TABLÅ ÖVER SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUNDS
EKONOMISKA STÄLLNING DEN 31 DEC. 1935.**

Ingående Balansräkning den 1 januari 1935.

<i>Tillgångar:</i>			<i>Skulder:</i>		
Kassa	0:—		Balanserade medel	9,786:38	
Inventarier	0:—		Käravgifter 1935	590:—	
Broschyrer m. m. (1,564:—) .	0:—		Allmänna Brandförsäkringsver-		
Utbildningsreglem. (230:—) .	0:—		kets gåvofond	25,000:—	
Årsboken (1,585:—)	0:—		Svenska Brandskyddsföreningen	180:63	
Propagandafilmen	0:—		Diverse personer	257:96	
Tidskriften	2,500:—				
Bankräkningar	33,314:97				
	<u>Kronor 35,814:97</u>			<u>Kronor 35,814:97</u>	

Vinst- och Förlusträkning den 31 december 1935.

<i>Utgifter:</i>			<i>Inkomster:</i>		
Arvoden och reseersättningar			Räntor	1,037:84	
styrelse o. revisorer 1,802:40			Personliga avgifter	240:—	
sekreteraren 2,377:90			Käravgifter	8,260:—	
d:o , lön 6,000:—			Anslag	20,350:—	
konsulenter 1,834:80			Utbildningsreglementet	176:50	
d:o för nya kårer 640:—			Årsboken	10:—	
organisationsarvod. 844:50	13,499:60				
Arbetskommissionen	1,130:95				
Broschyrer m. m.	1,523:60				
Inventarier	48:20				
Porton och frakter	592:63				
Trycksaker	571:41				
Propagandafilmen	27:36				
Tidskriften	1,583:25				
Instruktionskurser	3,000:—				
Expeditionskostnader	1,731:70				
Kassaexpeditionskostnader . .	700:—				
Diverse utgifter	1,118:30				
Överskott *)	4,547:34				
	<u>Kronor 30,074:34</u>			<u>Kronor 30,074:34</u>	

Utgående Balansräkning den 31 december 1935.

<i>Tillgångar:</i>			<i>Skulder:</i>		
Kassa	0:—		Allmänna Brandförsäkringsver-		
Inventarier	0:—		kets gåvofond	25,000:—	
Broschyrer m. m. (1,811:75) .	0:—		Tidskriften	214:—	
Utbildningsreglem. (300:—) .	0:—		Sv. Brandskyddsföreningen . .	529:13	
Årsboken (1,575:—)	0:—		Balanserade medel *)	14,333:72	
Propagandafilmen	0:—				
Tidskriften	1,127:—				
Bankräkningar	38,949:85				
	<u>Kronor 40,076:85</u>			<u>Kronor 40,076:85</u>	

Stockholm den 31 december 1935.

G. Bylund,
Kassaförvaltare.

*) Överskottet å vinst- och förlusträkningen ävensom ökningen av balanserade medel i utgående balansräkningen beror därpå, att de ökade anslagen från vissa försäkringsanstalter influtit först under senare delen av år 1935.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, som utsetts att granska Svenska Brandkårernas Riksförbunds räkenskaper omfattande tiden för verksamheten år 1935, hava denna dag fullgjort detta uppdrag och få härmed avgiva följande berättelse.

Räkenskaperna äro förda med största noggrannhet, fullständigt verifierade och i allt överensstämmande med däröver upprättade vinst- och förlust- samt utgående balansräkning.

Räkenskaperna äro förut kontrollerade av särskild siffergranskare.

Vi hava tagit del av Centralstyrelsens protokoll och hava däremot intet att einra.

Då revisionen i övrigt ej givit skäl till anmärkning få vi tillstyrka full ansvarsfrihet åt såväl styrelse som kassaförvaltare för den tid räkenskaperna omfatta.

Stockholm den 6 april 1936.

K. H. Modén.

C. L. Sabelström.

INKOMST- OCH UTGIFTSSTAT FÖR ÅR 1936 FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND.

Balanserade medel *) 14,300:— <i>Egna inkomster:</i> Brandkårsavgifter, enskilda medlemsavgifter, försäljning av utbildningsreglementet och diverse inkomster 9,600:— Avkastning från Brandverkets gåvofond 800:— <i>Bidrag:</i> Statsanslag 2,000:— Bidrag från Brandförsäkrings- inrättningar 18,300:— Dessutom lokala bolags bidrag till läns- eller provinsbrand- kårsförbund, som beräknats motsvara kronor 37,500:—	Avlöning till sekreteraren ... 6,000:— Övriga utgifter för expedition och kassa, kostnader för konsu- lent utan distrikt, för pro- paganda och samarbete med Brandskyddsföreningen och andra korporationer, ävensom styrelsens och sekreterarens reseersättningar m. m. 8,000:— Arbetskommissionen 2,000:— Handbok i eldsläckningslära och diverse utredningar 3,000:— Tidskriften 3,000:— Konsulentverksamheten: a) Konsulentmöte .. 3,500:— Till konsulenter för nya kårer .. 500:— Bidrag till lokala instrukt.-kurser . 4,000:— 8,000:— b) I övrigt 42,500:—, varav för den av lokala brand- kårsförbund ö- vertagna konsu- lentverksamhe- ten avgår be- räknade 37,500:— 5,000:— Balanserade medel *) 10,000:— <hr style="width: 100%;"/> Kronor 45,000:—
--	--

*) Då förbundets inkomster till övervägande delen bestå av bidrag, vilka i regel ej inflyta förrän under årets senare hälft, måste vid bokslutet härefter anpassad del av de inflytande medlen alltid balanseras för att säkerställa verksamhetens jämna förlopp under första halvåret.

NOTISER.

Brandchefen i Malmö 50 år.

Femtio år fyllde den 5 april brandchefen i Malmö Ryttmästare Arvid Hæggström. Arvid Hæggström är född i Norrköping. Efter avlagd studentexamen ägnade sig H. åt militäryrket och avancerade till ryttmästare. Då Kungl. Skånska dragonregementet indrogs år 1928 överfördes Hæggström på övergångsstat. Men redan dessförinnan hade Hæggström under många år ägnat sig åt brandskyddsverksamheten i vårt land. Några data från denna hans verksamhet: åren 1915—1928 var H. brand- och ambulanschef i Ystad, åren 1918—1928 Svenska Brandkårens Riksförbunds konsulent och redaktör för dess tidskrift, samt under 1928 och till 1 mars 1929 sekreterare hos förbundet. H. är även suppleant i Riksförbundets Centralstyrelse.

Den 1 mars 1929 tillträdde H. befattningen som brandchef i Malmö, där han nedlagt ett synnerligen förnämligt arbete på brandväsendets modernisering så-

väl beträffande brandstationerna som materielen.

Hæggström har under en lång tidsperiod årligen gjort studieresor utomlands för att därigenom kunna hålla brandväsendet i Malmö à jour med den tekniska utvecklingen på området.

Riksförbundet uttrycker den förhoppningen att 50-åringen med obrutna krafter ännu i många år måtte få verka, liksom hittills outtröttligt, i Riksförbundets och sin stads tjänst.

Borås stads brandväsende 1935.

Brandkåren har alarmerats för eldsvåda eller tillbud 68-gånger, för soteld 5 ggr, för falsk alarm 2 ggr och för andra orsaker 6 ggr. Vid 14 tillfällen hava 2 eller flera slangledningarna från brandpost eller motorsprutor kommit till användning. Brandposternas antal hava under året ökat med 17 st. och utgjorde vid årets slut 577 st., varav 500 allmänna och 77 enskilda, tillhörande fabriker, sjukhus m. fl. Vattenledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 83,292 m. Brandtelegrafen av L. M. Ericssons vilströmssystem omfattar 3 instrumenttavlor, 1 laddnings- och signaltavla och 9 brandskåpslingor med sammanlagt 115 brandskåp, därav 24 st. bekostade av fabriker, sjukhus m. fl. Ledningarna hava en sammanlagd längd av 60 km. Den gamla chefsbilen, som varit i tjänst sedan 1922, har under året utranterats och ersatts med en ny av märket Ford V 8. De båda ångsprutorna, som varit i tjänst sedan 1898 hava ersatts med 2 st. motorsprutor av märket Albin, på resp. 1000 och 1600 min/lit. Dessutom har under året nyanskaffats bl. a. syrgasapparat. Stadens två ambulanser hava utfört 509 transporter.

Linköpings stads brandväsende 1935.

Brandkåren har under år 1935 alarmerats 62 ggr., därav 40 ggr

för eldsvåda eller tillbud därtill, 18 ggr för soteld och 4 ggr för andra orsaker. Vid 16 tillfällen har en eller flera slangledningars behövt utläggas. 8 st. brandskåp ha tillkommit under året, så att antalet brandposter vid årets slut var 316 st. Brandskåpens antal är 48 st.

Lidingö stads brandväsende 1935.

Brandkåren har under året varit alarmerad 27 ggr för eldsvådor. Antalet brandposter är 298 st., av vilka 108 st. befinna sig inom villastadens område. Brandskåpens antal är 39 st. Bland nyanskaffad materiel märkes 17 st. rökmasker.

Umeå stads brandväsende 1935.

Brandkåren har under år 1935 varit alarmerad 37 gånger, därav för eldsvåda eller tillbud inom staden 15 gånger och utom staden 3 ggr. Antalet uttryckningar för soteld har varit 8. Av eldsvådorna ha 2 st. varit av den beskaffenheten, att en eller flera slangledningars behövt användas. Antalet brandposter utgjorde vid årets slut 203 st. Brandskåpens antal är 30 st. Nya anvisningsskyltar av emalj hava under året uppsatts vid samtliga brandskåp. Under året har inköpts 1 st. bilchassie, vilket skall byggas till piketbil å brandkårens verkstad. Ambulanzen har utfört 241 transporter inom och 39 transporter utom staden.

Årsmöten.

Riksförbundets årsmöte äger rum i Söderhamn den 29 och 30 augusti. Firmor, som önska utställa brandmateriel, torde därom göra anmälan till v. brandchef J. R. Panniér senast den 15 aug.

Stockholms läns Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Norrtälje den 20 juni.

Göteborgs och Bohus läns Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Göteborg den 14 maj. I anslutning till årsmötet anordnas 14—17 maj en instruktionskurs.

Skånska Brandkårsförbundets årsmöte äger rum i Höganäs den 18 juli. Firmor, som vid nämnda tillfälle önska utställa och demonstrera eldsläckningsmateriel, torde vända sig till förbundets konsulent, kapten Nils Österberg, Pålsgölgatan 3, Helsingborg. Tel. 7013.

Älvsborgs läns Brandkårsförbunds årsmöte jämte instruktionskurs äger rum i Bengtsfors den 15 och 16 augusti.

Örebro läns brandkårsförbunds årsmöte äger rum den 23 maj i Lindesberg.

Östergötlands läns Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Mjölby den 13 juni.

Kronobergs läns Brandkårsförbund anordnar utbildningskurs för brandbefäl under tiden 3—5 juni och förlägges kursen till Växjö brandstation under ledning av brandchefen överstelöjtnant H. Forssman. Brandkårsförbundets årsmöte äger rum den 6 juni med samling å länsresidenset i Växjö. Gemensam utflykt anordnas till brandkårerne i Moheda och Alvesta.

Jönköpings läns Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Gislaved den 7 juni.

Dalarnas Brandkårsförbunds årsmöte äger rum i Rättvik den 4 juli.

Bilagor.

Med ett av de för brandkårerne avsedda numren av Brandkärstidskrift N:r 4 följer "överenskommelse och taxa rörande ersättning för släckningskostnad".